

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

343. An, & qualiter illiterato detur Coadiutor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

diacono non valenti loqui dandum Coadjutorem.

Fagn. in idem cap. 4. n. 14. Gonz. loc. cit. n. 24.

2. Secundò cæcitas. Paris. de resig. l. 7. q. 20. n. 8. Barbof. juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 51. Fagn. loc. cit. idque ex identitate rationis, seu potius majoritate, quæ est in privato linguæ officio. Fagn. ibid. & n. 41. ubi etiam citat pro hoc Hostienf. in princ. Jo. And. n. 14. Butr. n. 19. & c. in cit. c. consultationibus, uti & in sequentibus multis textibus juris civilis probat, quòd cæcus etsi ad novum magistratum prohibeatur aspirare, retinet tamen magistratum prius habitum. Quin &, quòd cæcus non solum non possit, sed & debeat obire munera, quæ consilio adimplentur; & quòd, prout S. Congregatio Interpr. Trid. definiit, cæcus non privetur voto suo, quòd aliàs haberet, si cæcus non esset. Secus tamen est, si non potest dari alicui Coadjutor ex eo, quòd unum solum oculum amisit. Fagn. loc. cit. n. 15. citans pro hoc Jo. And. Butr. ubi ante.

3. Paralysis. Gonz. loc. cit. n. 24. Barbof. juris eccl. l. 3. c. 10. n. 10. citans Riccium in pr. fori eccl. resolut. 494. n. 7. Scipio de Rubéis in Aphoris. Epif. v. Coadjutor. n. 6. juxta c. ult. de cler. egrot.

4. Epilepsia. Fagn. loc. cit. n. 16. citans cap. scripsit. 7. q. 1. Jo. And. in c. consultationibus. n. 6. & c.

5. Lepra. Gonz. loc. cit. n. 22. Paris. loc. cit. Barbof. cit. c. 10. n. 9. citans Majol. de irregular. l. 2. c. 18. col. 3. Henriq. in sum. l. 14. de irregular. c. 18. in princ. Campanil. in divers. juris can. Rubric. Rub. l. 1. c. 17. n. 154. & seq. Fagn. loc. cit. n. 19. juxta c. de Rectoribus & c. tua nobis. de cler. egrot. Quid & habenti curam animarum etiam in vito ex hoc capite dandum Coadjutorem tradit Campan. l. c. n. 160. apud Barbof. loc. cit. quin etiam Prælati & Rectores Episcopo inferiores propter lepram omnino amoventur à prælatione & beneficio; & hoc propter scandalum & abominationem populi. citat pro hoc Fagnanus loc. cit. n. 19. glossam in c. tua. de cler. egrot. v. administrationis Hostienf. in c. consultationibus. n. 1. in fine. Nec obviare videtur c. de Rectoribus tit. eod. ubi, quòd Rector leprosus non amovetur, sed datur illi Coadjutor, cum ille textus juxta Hostienf. intelligatur de Episcopis, de quibus, quòd leprosi non amovendi, sed dandus illis Coadjutor, specialis hæc est ratio, quòd difficilius, quàm inferiores amoveantur. c. inter corporalia, & c. licet. de translation. Epif. & ideo non amovetur etiam ob lepram, prout etiam habet consuetudo. Hostienf. in c. de Rectoribus. Archid. in sum. 7. q. 1. & alii apud Fagn. loc. cit. n. 21. quos Papa in illis textibus per excellentiam vocat Rectores. Verum Fagn. ibid. in fine hæc habet: Tu dic melius, idem esse in Episcopo, ut scilicet propter lepram nullus amoveatur ex toto, sed detur illi Coadjutor; uti id ipsum fusiùs probat in c. de Rectoribus à n. 4. nempe titulum & habitum curæ remanere penes leprosum Coadjutorem; exercitium verò penes Coadjutorem; ac ita nihil esse speciale in leproso, ut propter scandalum & abominationem removendus omnino sit ab administrationis officio; cum idem sit in lepra, quòd in aliis infirmitatibus, ut nullo scilicet casu egrotò viventi alius substituat, nisi eo remanente juxta opinionem veterem & communiorum, ut testatur Abb. in c. tua n. 4. & pro qua est textus apertus in c. de Rectoribus, ut inquit Fagn. non cavillando literam, formatur siquidem ibi questio de leproso, & tamen Papa jubet illi dari Coadjutorem; ergo necessariò supponit, propter lepram cum non desinere esse Prælatum quòd ad jus & habitum curæ; quia aliàs non esset, qui coadjuvaretur, & sic deficiente principa-

li, nempe Coadjuto, deficeret & accessorium, nempe Coadjutor. Neque dici potest, hæc decretalem intelligendam solum de eo, qui non erat aded infectus leprâ, ut possit in collegio suo remanere. Cum hic intellectus repugnat appetè verbis textus, utpote quæ clarè loquuntur de totaliter infectis, ut patet ibi: lepra maculâ usque aded infectis, quod altari servire non possint, nec sine magno scandalo illorum, qui sani sunt, ecclesiam ingredi. Fagn. cit. n. 5. Neque dici potest intelligendam de Episcopo, qui propter lepram ex toto non amovetur propter vinculum arctius inter ipsum & Ecclesiam; cum textus loquatur expressè de Rectoribus ecclesiarum habentibus curam animarum, quorum appellatione ex proprietate vocabuli veniunt inferiores curati, juxta c. fin. de præb. c. ex transmissa. de decimis. c. ad audientiam il. 1. de Eccl. adif. Fagn. n. 5. Ad hæc c. de Rectoribus, loquitur de Coadjutore dando Rectori ab Episcopo, ad quod loqui non potest de Episcopis, ut pote quibus non dantur Coadjutores nisi à Papa Fagn. cit. n. 5. qui etiam n. 7. subjungit, parè modo intelligendum textum in c. tua, ubi dicitur, leprosum removeri ab administrationis officio; quia sacerdos leprosus privatur officio & actuali administrationis, retinet tamen dignitatem seu officium, quòd in jus sonat; quia illi præstanda nihilominus obedientia in his quæ utiliter mandat.

6. Infirmitas mentis seu dementia, & furor. c. unico §. si verò. de cler. egrot. in 6. Tusch. l. C. concl. 402. n. 3. Fagn. in c. consultationibus. n. 23. Paris. de resig. l. 7. q. 20. n. 9. Barbof. juris eccl. l. 3. c. 10. n. 11. citans insuper Riccium in pr. or. eccl. p. 4. resol. 543. n. 4. Bertach. tract. de Epif. p. 2. l. 4. n. 24. Anchar. conf. 188. & c. qui posterior est Fagn. loc. cit. n. 40. loquitur de Generali perpetuo Humiliatorum, qui ex causa superveniens dementia à summo Pontifice amotus fuit ab officio Generalatus, & consuluit, literas ad instantiam partis deluper impetratas non valere, nec debere executioni mandari tanquam contra jus. & n. 7. Idem Anchar. rationem reddit; quia valetudo corporis dementia vel defectus alius superveniens absque culpa non est justa causa remotionis ab officio, sed dationis Coadjutoris. Unde etiam l. qui furore ff. de statu homin. & l. cum furiosus ff. de judic. dicitur, furiosum retinere Magistratum ante furorem obtentum. Fagn. loc. cit. n. 43. Tradit quoque Gonz. loc. cit. n. 93. juxta Navar. conf. 1. de cler. egrot. quòd licet impetrari non possit dignitas aut Canonicatus ejus, qui incidit in amentiam, possit tamen impetrari à Papa Coadjutoria cum futura successione dictæ dignitatis vel canonicatus ab aliquo, de cujus persona verisimiliter crederetur, quòd non caperet mortem illius, & tali casu dicit, se credere quòd Papa concederet illam Coadjutoriam præcedente commendatione Episcopi vel Capituli, cum redunder in utilitatem Ecclesie.

Quest. 343. An, & qualiter illiterato detur Coadjutor?

Respond. Illiteratus & imperitia est causa sufficiens dandi Coadjutorem. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 7. Ventrigl. rom. 2. annot. 13. n. 3. Gonz. loc. cit. n. 29. citans Cardin. conf. 20. n. 1. Hostienf. in c. quoniam, vers. sed si de off. Ordinar. Sic illiteratis & imperitis parochialium ecclesiarum Rectoribus, si aliàs honestæ vitæ sint, deputat i. pif. opus tanquam Sedis Apostolicæ delegatus Coadjutores pro tempore. Barbof. loc. cit. n. 12. citans Sbrozium de off. Vicar. l. 2. q. 212. Leo in pr. fori eccl. p. 2. c. 2. n. 7.

n. 71. Ricc. in pr. fori ecclef. decif. 574. n. 1. alias 494. Idque ſecundum expreſſam diſpoſitionem Conc. Trid. ſeſſ. 21. c. 6. per quam innovari cit. c. quentiam. ait Gonz. loc. cit. citans Grilenzon. conf. 5. n. 5. Ugo- lin. de off. Epifc. c. 54. n. 2. Campan. in diverſ. Rubr. ju- ris. rub. 5. c. 5. Navar. &c. juxta ipſiſſima Tridenti- ni verba loc. cit. ubi: quacunque appellacione, & exem- ptione remota, Unde jam hæc Coadjutoris datio vi- gore Concilii non erit attentata, quamvis ſit exe- cuta poſt appellacionem interpoſitam à ſententia ejus, qui judicialiter proceſſit; quia per illud de- cretum tollitur appellatio ad effectum ſuſpenſi- vum, ſive facit, ut ſi huic aſſignationi interpona- tur appellatio, non ſuſpendatur tamen diſta aſſi- gnationis executio, tamen fuerit ad ſuperiorem appellatum. Caſtropal. tract. 13. d. 1. p. 9. n. 6. Bar- boſ. loc. cit. n. 9. & 10. juxta Rotæ decif. in Dertuſin. Archipreſbyteratus. 16. Nov. 1594. non autem ad ef- fectum devolutivum. Caſtrop. Barb. Garc. ll. cit. juxta declarationem S. Congregat. poteritque ea appellatio interponi apud Metropolitanum, non obſtante, quod Epifcopus procedat tan- quam Sedis Apoſtolice delegatus, niſi quan- do procederet contra exemptum ut delegatus; tunc enim appellatio interponenda apud Se- dem Apoſtolicam. Caſtrop. loc. cit. Garc. n. 11. quin etiam num. 12. oſtendit, quandonam poſ- ſit, aut non poſſit Epifcopus prætextu, quod ſic Sedis Apoſtolice delegatus declinare juridi- ctionem Metropolitanam. Poterunt quoque ad hæc Coadjutoris deputationem in hoc caſu procedere ii, ad quos ſpectat inſtitutio. Garc. loc. cit. n. 8. juxta declarationem, ut ait, S. Congregationis. Non tamen iſta potestas conſtituendi in hoc caſu tali Parocho Coadjutorem cenſetur comprehenſa in generali Vicariatus commiſſione. Sbroz. loc. cit. n. 2. Barboſ. loc. cit. n. 15. citans Riccium ubi ante. Navar. in ſingular. can. concl. 56. n. 3. Narbon. de ap- pell. à Vicar. ad Epifc. part. 1. n. 210. Porro in hoc caſu Coadjutus abeſſe non poterit, ne melioris condi- tionis ſit ſtultus quam literatus. Gonz. loc. cit. n. 30. juxta diſpoſitionem Tridentini loc. cit. dicentis: propter deputationem Coadjutoris, Parochus, cui datus eſt Coadjutor, non poterit abeſſe à reſidentia. Dicun- tur autem ad hunc effectum illiterati ſeu imperiti illi, qui inhabiles ſunt ad exploranda ea, quæ in- cumbunt muneri, & oneri beneficii, quod habent, & ſecundum dignitatem, ſtatum & officium, ad quod aſſumuntur. Barboſ. loc. cit. n. 13. citato Ric- cio in pr. fori ecclef. part. 4. reſolut. 547. Ventrigl. loc. cit. n. 14. qui etiam n. 15. addit, hæc non verificali- ri in penitus illiterato, utpote cui non ſit dandus Coadjutor; cum ejus proviſio ſit nulla. Sed quid ſi ſcientiam habitam amiſit? Notandus quoque hic eſt textus poſterior Tridentini loc. cit. Eos ve- rò, qui turpiter & ſcandalose vivunt, poſtquam promo- niti fuerint, coerceant & caſtigent; & ſi adhuc incorri- gibiles in ſua nequitia perſeuerent, eos beneficiis juxta S. Canonum conſtituciones, exemptione & appellatio- ne ſemotà, privandi facultatem habeant &c. Ex his enim illud conſici videretur, iſtiusmodi illiteratos curatos ſeu deſtitutos neceſſarià ſcientià, acce- dente mala, & ſcandalosa vita, etſi fortè nondum

omnino incorrigibiles, facilius amoveri à benefi- ciis poſſe.

Quæſtio 344. An propter negligentiam & remiſſionem dari poſſit Coadjutor Prælati.

R Esp. affirmativè. Si enim id factum à Papa Regi remiſſe & negligenter ſe habenti in ad- miniſtratione regni, prout eſt caſus in c. 2. de ſup- plenda negligentia Prælatorum in 6. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 25. potiore jure id poterit Papa reſpectu Præla- ti eccleſiaſtici. Caſtrop. tract. 13. d. 1. p. 9. n. 4.

Quæſtio 345. Qualiter dilapidatio ſit cau- ſa dandi Coadjutorem?

R Esp. Prælati, dum iſ ſuſpectus eſt de di- lapidatione bonorum Eccleſiæ, dandus Co- adjutor. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 12. Barboſ. juris ecclef. l. 3. c. 10. n. 20. Gonz. loc. cit. n. 27. citantes Abbat. in c. venerabilis, not. 4. de off. deleg. & in c. Heli. de ſimon. n. 8. Mandos. in reg. 2. q. 5. n. 6. Etenim hoc caſu providendum de Coadjutore, quod ad temporalia tantum, ſi de cætero ſpiritualia bene adminiſtret. Ventrigl. loc. cit. Parif. de reſign. l. 7. n. 10. ſiquidem juxta impedimentum Coadju- ti conceditur Coadjutor. Sic ſi temporalia admi- niſtrare poteſt, ſolum conceditur Coadjutor pro ſpiritualium adminiſtratione, & è contra ſi ſpiri- tualia adminiſtrare poteſt, conceditur ſolum pro adminiſtratione temporalium. Caſtropal. tract. 13. d. 1. p. 9. n. 2. citans Azor. inſtit. mor. p. 2. l. 3. c. 2. q. 10. Barboſ. p. 3. de poteſt. Epifc. alleg. 63. n. 13.

Quæſt. 346. An, & qualiter concedendus Coadjutor ab hoſtibus capto?

R Esp. Ab hoſtibus capto dandus Coadju- tor in ſpiritualibus & temporalibus. Ven- trigl. loc. cit. n. 11. Barboſ. juris Ecclef. l. 3. c. 10. n. 8. Gonz. loc. cit. n. 28. citantes Rebuſſi. tract. de no- minat. q. 8. n. 27. juxta c. ſi Epifcopus. de ſuppl. negl. pralat. in 6. & Clem. 1. de foro comper. ſed reſpecte quid dictum aliàs, nempe Epifcopo capto ab inſi- delibus devolvi adminiſtrationem ad Capitulum.

Quæſt. 347. An, & qualiter concedendus Coadjutor ob numeroſitatem populi?

R Esp. Propter auctam populi numeroſita- tem providendum eſt Reſtori de Coadjutore. Barboſ. loc. cit. n. 16. Gonz. loc. cit. n. 25. citantes Caſar. de Graſſi. decif. unic. de Paroch. non enim datur exinde juſta cauſa dividendi parochiam, ſed adhibendi miniſtros Coadjutores, dum ſolus Re- ſtor eodem tempore pluribus inſimis providere non poteſt. Barboſ. loc. cit. citans Rotam in Aquil- lan. nullitatis. erection. 10. Maſi 1613. Verum vel ex his poſtremis patet, Epifcopum non poſſe in hoc caſu dare Coadjutorem propriè loquendo, Ventrigl. loc. cit. n. 16. Vide à nobis diſta in Foro benef. p. 1. ubi de Parochiis.